

Llegenda:

L'hereu Mas i el Dimoni

Recollida per Joan Rosàs. Adaptació de Guillem Escriche. Il·lustracions d'Albert Navarro

A més de reis, de grans homes i de nobles il·lustres que han passat per Badalona, un dels personatges més rellevants que tot sovint s'hi ha passejat ha estat el Dimoni. Fins i tot massa sovint que s'hi ha passejat per fer barrabassades de les seves! Diuen que prop de la carena, per la vall de Canyet amunt, hi ha una de les entrades de l'Infern. És per allí que el Dimoni baixa cap a Badalona, entrant pel pas de la Guineu.

Va haver-hi una època que el Dimoni s'estava molt sovint pels voltants de Badalona. Era tan gandul que sempre se'n pensava alguna nova per no haver de caminar. Entre la mandra i les ganes d'embolicar la troca, no perdia cap ocasió per prendre-li el pèl a qualsevol que passés per allí.

Les seves entremaliadures eren temudes per tothom, perquè no hi havia manera de parar-li els peus. Tothom n'estava fart, del Dimoni, però no sabien què fer per aturar-lo. Escampava els ramats, prenia mercaderies dels pagesos que anaven a mercat, feia cantar els galls a mitja nit... però el que més li agradava era posar-se dins el cos dels animals. El Dimoni en feia de tots colors. Imagineu-vos l'espant que va tenir el pagès de Mas Santromà quan el bou que tirava del carro de raïm li preguntà amb veu ronca per què duia els calçotets del revés.

Una altra vegada va entrar dins d'un ànec que duia al cistell una pagesa de Can Peixau. La pobra dona es va quedar de pedra quan l'animal es va posar a cantar una cançó pujada de to, d'aquelles que els borratxos cantaven a la taverna. La pagesa va deixar anar el cistell i corrents com una boja, es va tancar a casa seva i no en va sortir fins dos dies després. Des de llavors a Can Peixau mai més no van tenir ni ànecs ni oques.

Potser la més grossa va ser la mala passada que li va fer el frare apotecari de Sant Jeroni de la Murtra, que dalt de la burra anava cap a Baix a Mar, a visitar un pescador malalt. El Dimoni, amb els seus poders màgics, es va ficar dins del cos

de la burra. La pacífica bèstia el va fer caure damunt d'uns esbarzers i després es va aixecar sobre dues potes, ballant i rient com si tingués follets al cos. Ja podeu imaginar-vos l'espant del pobre monjo en sentir riure l'animal i veure'l ballar d'aquella manera. Expliquen que va sortir corrent com un esperitat, mort de por fins que va arribar a la masia més propera. Diuen que també, per fer-se passar l'ensurt es va beure tot sol mitja ampolla de vi ranci.

Però no sempre li ha sortit rodones les coses al Dimoni. Potser la vegada que en va sortir més malparat va ser quan se les va tenir amb l'hereu de Can Mas, un jovenet eixerit que no s'espantava per res. Aquesta història va passar un dia d'estiu que feia tanta calor que suaven fins i tot les pedres del camí.

L'hereu Mas, sense fer cas de la calor que feia, va carregar-se una cabreta al coll i es va encaminar cap a Badalona a mercat. Havia decidit vendre-la i amb els diners que en trauria, comprar diverses coses que feien falta a casa. El sol picava de valent, però el decidit xicot, a bon pas, enfilava camí avall al pas de la Guineu.

Poc més avall de Can Mas, sota l'ombra d'una figuera, jeia amb posat mandrós un llop molt pelut. Però aquell no era un llop normal i corrent. De fet, quan va veure l'hereu Mas que s'encaminava cap allí, es va posar dret i amagant-se darrere d'uns esbarzers va recuperar l'aspecte de Dimoni. Es va eixorir ràpidament i va començar a maquinari quina bretolada li faria a l'hereu de Can Mas.

El Dimoni ja sabeu que és capaç de transformar-se en molts animals diferents, però pel que fa a les cabres, li agrada d'allò més ocupar el seu lloc. No sé si és perquè tenen unes banyes com les seves, però li agrada molt convertir-se en cabra.

Quan va veure aquella cabreta que viatjava de paquet, va tenir una idea que tot seguit li va fer venir ganes de riure.

Ja sabeu com era de gandul aquell Dimoni, i ja es veia al mig de Badalona sense haver de fer mitja passa. Dit i fet, amb els seus poder, va fer uns conjurs màgics, d'aquells que només saben fer els dimonis, i es va ficar dins del cos de la cabreta.

I ja teniu l'hereu Mas amb el Dimoni a collibé, sense sospitar gens ni mica que el que traguina ja no era una cabreta. Ja va notar que de cop li pesava més del compte, però va pensar que era per efecte de la calor del sol i per cansament de tanta estona de caminar carregat.

Com més caminava, més bufava l'hereu Mas. I com més bufava, més se'n reia el Dimoni dins del cos de la cabreta. Feia tanta calor que no calia ni pensar en aturar-se a reposar. Com més aviat arribés a mercat, més aviat descansaria i podria fer un bon glop d'aigua fresca de la font que hi havia a la plaça de la Vila.

Quan estava a punt d'arribar a Badalona, l'hereu dels Mas ja no podia amb la seva ànima. No entenia com aquella cabreta tan petita podia arribar a pesar tant. I la cabreta, viatjant d'allò més còmode i amb un somriure a la boca, estava més feliç que un gínjol.

Estava tan content el Dimoni de prendre-li el pèl a l'hereu Mas, que tenia unes ganes boges d'explicar-ho a algú, a qui fos, fins i tot al mateix noi que el traguina a coll. Perquè aquest Dimoni, a més de ser el gandulàs més gran que existia, era molt fatxenda i li agradava que tothom sabés com n'arribava de ser, d'espavilat. Si no fos perquè se li hauria acabat el viatge de cop, ho hauria explicat a l'hereu Mas que en lloc de la cabreta el que duia a coll era el mateix Dimoni.

Camina que caminaràs, amb aquestes que ja estaven a punt d'arribar a Badalona, a l'entrada del pas de la Guineu. Just llavors va veure com en sortia en Tasi, un veí seu que anava amb un farcell carregat amb les compres del matí.

- *Bon dia, Mas!* —va saludar en Tasi—. *Fa calor oi?*
- *I tant que sí. Des de casa que vinc caminant i suant la cansalada.*
- *I què, on portes aquesta cabreta tan riallera?*
- *A vendre-la al mercat. A veure quant me'n donen...*— li contestà l'hereu Mas.

En Tasi, en veure tan contenta la cabreta i amb aquell somriure que li anava d'orella a orella, no es va poder de demanar-li:

- *I tu cabreta, on vas?*
- *A coll de l'hereu Mas!* —constestà el Dimoni que ja feia estona que es moria de ganes de parlar.

I l'hereu Mas, que era un jove d'allò més llest, es va adonar de seguida que el que traguina no era la cabreta. De cop va comprendre tot i ràpidament, sense pensar-s'ho dues vegades, etzibà:

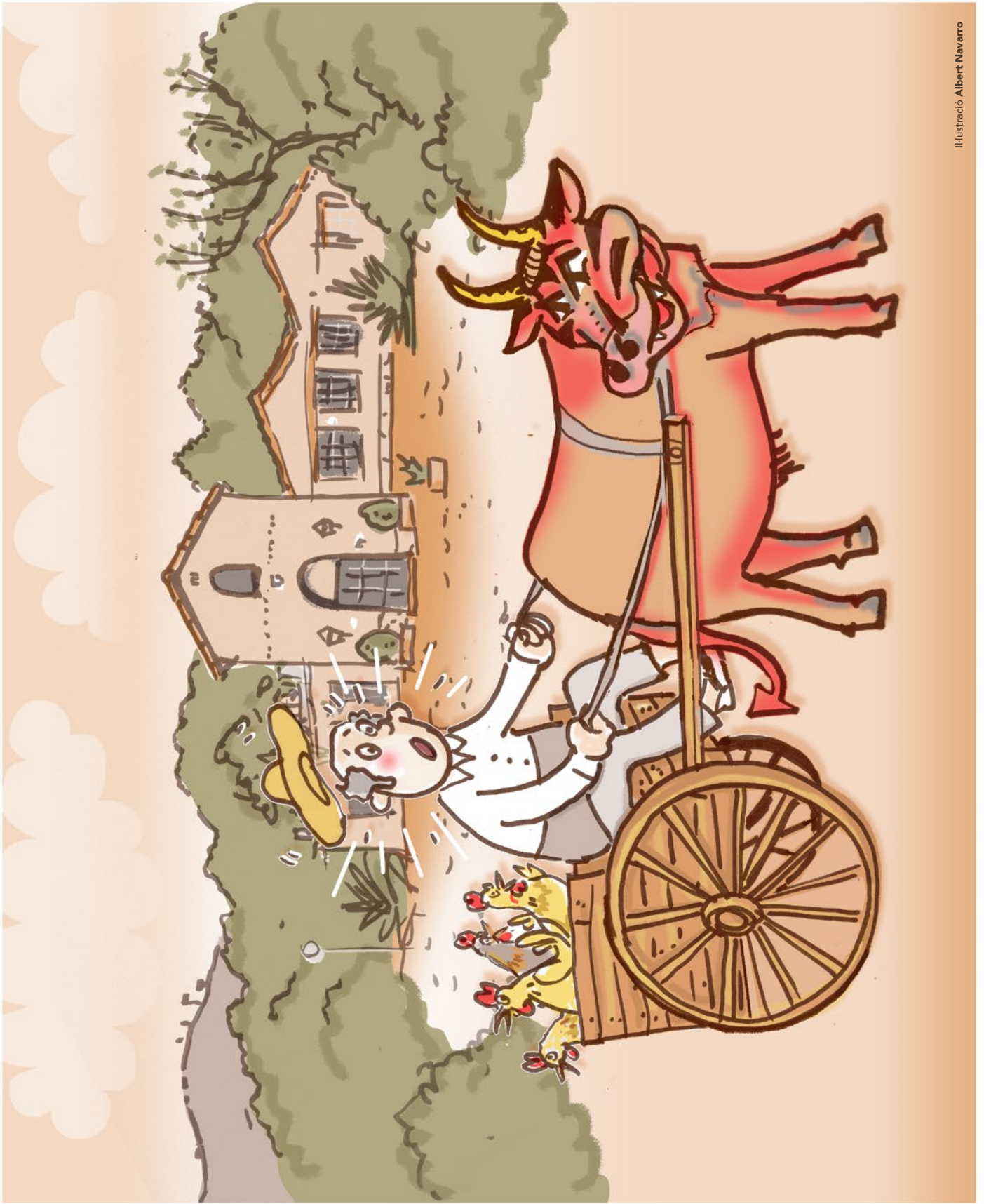
- *Doncs no em fotràs pas!* —i agafant la cabreta per les potes la va llençar amb fúria a terra, rebotint-la contra les pedres del marge.

I així va ser com l'hereu Mas va deixar el Dimoni esterrecat i amb totes les costelles trencades. Va quedar tan rebregat que va tardar més de dos mesos en recuperar-se. Aquesta vegada, al Dimoni gandul, les coses no li van sortir gens bé.

L'hereu Mas va quedar-se sense cabreta, però se'n va tornar ben content cap a casa per haver escarmentat el Dimoni. Pel que fa el Dimoni, va tornar arrossegant-se com va poder fins a la porta de l'Infern.

Es va posar al llit a recuperar-se de les costelles trencades i de l'amor propi ferit.

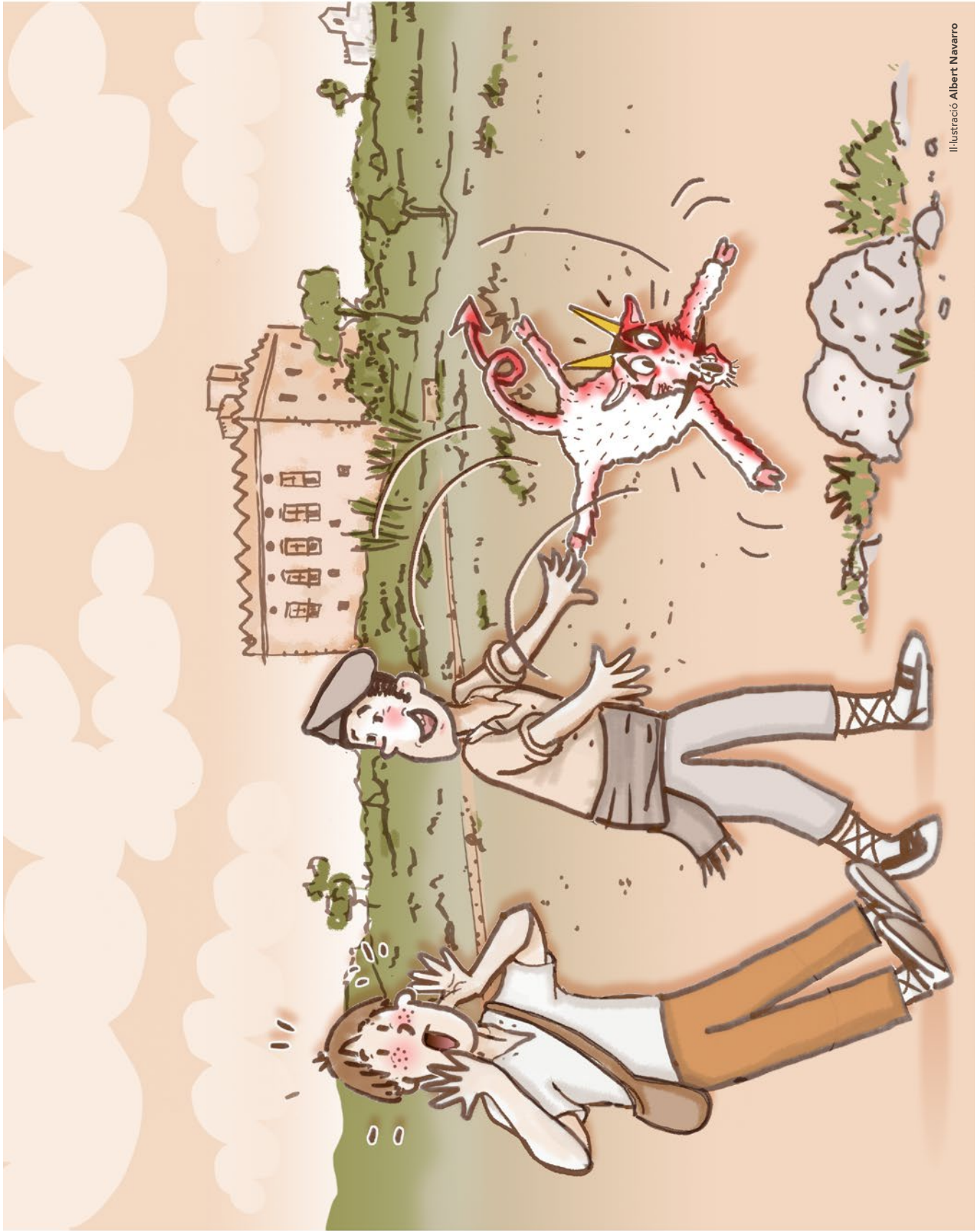
Des d'aquella vegada, el Dimoni ha tornat diverses vegades a Badalona a fer de les seves. Del que ja li han passat les ganes, és d'ocupar el cos d'animals. No vol tornar a acabar amb les costelles trencades, com en el cas de la cabreta de l'hereu Mas. ■

Il·lustració Albert Navarro

Il·lustracions de la llegenda: L'hereu Mas i el Dimoni

Il·lustració Albert Navarro